11 Φεβρουαρίου 2021

Ένα σκάνδαλο που αποσιωπήθηκε

Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Κοινωνιολογικά (κοινωνική πρόνοια & οικογενειακά θέματα)

Ορισμένες στιγμές, διαβάζοντας αντικληρικά σχόλια κατά τα άλλα ευφυών ανθρώπων, έχω την αίσθηση ότι ζουν στο δεύτερο μισό του 19ο αιώνα.

Τηλεοπτικό κανάλι δείχνει συνεδρίαση της Κεντρικής Επιτροπής ενός κόμματος, με ταυτόχρονα σχόλια της εκφωνήτριας: «Να, εδώ βλέπουμε τον συνωστισμό, όπου κανείς δεν φοράει μάσκα»! Τελικά αποδεικνύεται ότι το βίντεο είναι του 2015!

Εφημερίδα δημοσιεύει φωτογραφία εγκαινίων της νέας πτέρυγας ενός περιφερειακού πανεπιστημίου. Απεικονίζονται ο ιερέας που τελεί τον αγιασμό και ο αντιπεριφερειάρχης. Η λεζάντα γράφει: «Όποιος εντοπίσει κάποιον να φοράει μάσκα κερδίζει!». Και εδώ πρόκειται για παλιά φωτογραφία!

Οι αναγνώστες ίσως αναρωτιούνται πότε συνέβησαν αυτά. Έχουν δίκιο. Συνέβησαν πρόσφατα, αλλά δεν είναι αναγνωρίσιμα. Και τούτο διότι ο κατηγορούμενος για εγκληματική αμέλεια είναι άλλος: ορθόδοξοι κληρικοί!

Δεν πρόκειται ούτε για κόμμα, ούτε για πανεπιστήμιο. Εορτασμός Θεοφανείων ήταν το πρώτο, εγκαίνια γέφυρας το δεύτερο. Τι κοινό τα συνδέει; Ο δόλος στην επιλογή και χρήση του υλικού, καθώς και η απαγγελία ψευδούς κατηγορίας από τα συγκεκριμένα ΜΜΕ κατά της Εκκλησίας.

Σκάνδαλο εξόφθαλμο, διαπραχθέν ‘με κρύο αίμα’. Νομικές συνέπειες; Καμία. Απλώς οι θιγόμενες μητροπόλεις προσέφυγαν στο Εθνικό Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο.

Είμαι βέβαιος ότι, εάν συκοφαντείτο πολιτικό κόμμα (δύο φορές!) από τα ΜΜΕ για

την ίδια υποτιθέμενη πράξη εις βάρος της δημόσιας υγείας, θα είχε παραγγείλει έρευνα ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου… Φυσικά δεν συγκινήθηκε καθόλου και το Πειθαρχικό της ΕΣΗΕΑ…

*

Στα 47 χρόνια που πέρασαν από τη μεταπολίτευση μπορώ να επιμαρτυρήσω ότι συχνά η Εκκλησία υπέστη κακόπιστη μεταχείριση από τα ΜΜΕ. Θα μπορούσε να γραφτεί βιβλίο με τα περιστατικά. Συνήθως, όμως, επρόκειτο για προκατάληψη. Ετούτη τη φορά είχαμε πλαστογραφία, και μάλιστα χονδροειδή!

Καθώς η πανδημία έβαλε όλους μας σε κατάσταση επαγρύπνησης, γρήγορα αναδύθηκε ένας εύλογος ανταγωνισμός. Έγνοια όλων, είτε ομάδων πολιτών, είτε επαγγελματικών κλάδων, ήταν να μην στοχοποιηθούν αυτοί για την διάδοση του κορωνοϊού. Στην εν λόγω διαμάχη η Εκκλησία υπήρξε εύκολος στόχος.

Δεν έγιναν παραλείψεις από πλευράς Εκκλησίας; Φυσικά και έγιναν, και συνεχίζουν να γίνονται. Δεν υπάρχουν ‘κολλημένοι’ και ‘ψεκασμένοι’ στους κόλπους της; Εννοείται. Άλλωστε είναι γνωστό πόσο ξεκάθαρα επισημαίνω, δεκαετίες τώρα, τα εκκλησιαστικά κακώς κείμενα. Αλλά ‘το γινάτι βγάζει μάτι’! Παράγινε το κακό…

Σε πρόσφατο άρθρο μου είχα αναφερθεί στην επίμονη, ενίοτε και λυσσαλέα, αντιεκκλησιαστική πολεμική που απαντάται στην Ελληνική κοινωνία . Ενώ υπάρχουν αληθινές αφορμές τις οποίες οι αποτυχίες της Εκκλησίας γενναιόδωρα προσφέρουν, επιδεχόμενες κριτική, το αντιεκκλησιαστικό μίσος είναι τόσο τυφλό που συχνά στηρίζεται σε ψευδή ή στρεβλά δεδομένα! Διαιωνίζει μύθους αστήρικτους, επαναλαμβάνει χιλιομασημένα στερεότυπα, βγαίνει στον δημόσιο λόγο αδιάβαστο.

Συνηθίζει να παρεμβαίνει η Εκκλησία στα δημόσια πράγματα (χωρίς να έχει πάντοτε δίκιο επί της ουσίας, εννοείται). Ε, τότε αρχίζουν να παπαγαλίζουν κάποιοι ότι έχουμε θεοκρατία! Ασεβώντας προς εκείνους τους συνανθρώπους μας που όντως δυναστεύονται μέσα σε καθεστώς θεοκρατίας.

Οι διασημότητες κάθε είδους (πολιτικού, λογοτεχνικού, καλλιτεχνικού κ.ά.), που απολαμβάνουν με αυταρέσκεια τη φήμη της ‘προοδευτικότητάς’ τους, χαλάνε τον κόσμο (και σωστά) με κάθε εκδήλωση εις βάρος μουσουλμάνου, ή βεβήλωση αντίστοιχου συμβόλου. Αμήχανη αλλά εύγλωττη σιωπή βαραίνει τριγύρω μας, όμως, όταν βεβηλώνονται χριστιανικά σύμβολα και ναοί, ή όταν προσβάλλονται αντίστοιχα πρόσωπα. (Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να συμβουλευθούν τον αναλυτικό θλιβερό κατάλογο συμβάντων βεβήλωσης Ελληνικών χώρων λατρείας, μόνο για το 2019, εδώ).

Επιπλέον, όταν η ‘τέχνη’ γελοιοποιεί με σκίτσα, πίνακες, χάπενινγκ κ.ά, η πρώτη περίπτωση αυτομάτως καταγγέλλεται ως ισλαμοφοβία, ενώ η δεύτερη προσπερνάται στο όνομα της ελευθερίας της έκφρασης!

Ορισμένοι πάλι θεωρούν απαράδεκτο ελλαδικό ‘εξαιρετισμό’ το να πληρώνονται οι κληρικοί από το Δημόσιο, αγνοώντας έτσι τις συμβάσεις που υπογράφτηκαν. Είναι απλό: ας επιστρέψουν στην Εκκλησία την περιοχή την οποία παραχώρησε από το Νοσοκομείο ‘Ευαγγελισμός’ μέχρι του Παπάγου και τότε αυτή θα βρει τρόπο να αμείβει τους κληρικούς της. (Το οποίο και εγώ θα προτιμούσα).

Φυσικά αυτό θα είναι η αρχή μόνο. Δεν γνωρίζω το σύνολο των εκτάσεων της επικράτειας τις οποίες κατά καιρούς η Εκκλησία παραχώρησε ως δωρεές, ή έναντι συμβολικού τιμήματος. Μόνο εκείνες που δόθηκαν για την στέγαση των Μικρασιατών προσφύγων στη Χαλκιδική έχω υπόψη μου –ας ρίξουν μια ματιά στις τιμές ζώνης λοιπόν…

Μιλάω σκληρά, τό ξέρω. Αλλά θεωρώ ότι έχω κατακτήσει (με τίμημα) το δικαίωμα να μιλάω σκληρά, επειδή στη ζωή μου υπήρξα αμείλικτος και με τις εκκλησιαστικές κακοδαιμονίες. Και θα υπερθεματίσω πως υπονομεύεται εξαρχής ο δημόσιος λόγος της Εκκλησίας, στο βαθμό που δεν εξασκεί αυτοκριτική, καταντώντας έτσι αμυντικός.

Όσοι αρέσκονται να έχουν τους κληρικούς στο στόχαστρο, όμως, συνηθίζουν να αγνοούν μια μεγάλη αλήθεια: δεν είναι ένα ενιαίο πράγμα η Εκκλησία. Δεν αποτελεί ομοιογενή χώρο. Στεγάζοντας κάθε άνθρωπο που πιστεύει στον Χριστό χαρακτηρίζεται εύλογα από αναρίθμητη ποικιλία χαρακτήρων, αντιλήψεων, στάσεων. Αντίστοιχα και ο κλήρος της, αφού από το σώμα των πιστών βγαίνει.

Οι ‘επαγγελματίες’ αντικληρικοί και οι ‘φονταμενταλιστές’ του ορθού λόγου επιμένουν να περιφρονούν αυτή την προφανή ψυχολογική αλήθεια. Ακόμη χειρότερα, δεν θέλουν να ξέρουν ούτε τα γεγονότα: με τυφλό πείσμα αγνοούν τον ιστορικό κοινό τόπο πως ο Ορθόδοξος κλήρος, όχι μόνο διέσωσε το έθνος μας

κατά την Τουρκοκρατία, αλλά πρωταγωνίστησε και στην Επανάσταση του 21. Όοοχι, εκεί αυτοί! «Ο Πατριάρχης Γρηγόριος αφόρισε τους επαναστάτες»!

Βουτηγμένοι μέσα στην ευμάρεια και στην ελευθερία τους λησμονούν ότι όλα τα ιστορικά γεγονότα κρίνονται με βάση τα δεδομένα της εποχής. Ξεπερνάει τις διανοητικές τους δυνατότητες το ‘διπλό παιγνίδι’ που αποτελούσε απαραίτητη, αλλά και κοινά αποδεκτή μέθοδο για να επιβιώσει ο Ελληνισμός. Κάτι που γνώριζε καλά ο Αλέξανδρος Υψηλάντης, γι’ αυτό γράφει προς τους Σουλιώτες: «Ο Πατριάρχης βιαζόμενος υπό της Πόρτας (Υψηλής Πύλης) σάς στέλνει αφοριστικά… Εσείς όμως να τά θεωρείτε αυτά ως άκυρα, καθότι γίνονται με βίαν και δυναστείαν και άνευ της θελήσεως του Πατριάρχου»!

Πραγματικά ορισμένες στιγμές, διαβάζοντας αντικληρικά σχόλια κατά τα άλλα ευφυών ανθρώπων, έχω την αίσθηση ότι ζουν στο δεύτερο μισό του 19ο αιώνα. Τότε που ακουγόταν η αποστομωτική φράση ‘Πώς μπορείτε να πιστεύετε στον Θεό σήμερα, στην εποχή των σιδηροδρόμων;’! Οι παρωπίδες τους είναι απίστευτα ανθεκτικές και –εξ αυτού- δηλητηριώδεις.

Έρχομαι στις «11 συζητήσεις με τον Σταύρο Ζουμπουλάκη» που εκδόθηκαν πρόσφατα. Ο γιός ενός παπά και μιας αγράμματης μάνας, σπουδάζει Νομική και Φιλολογία στην Αθήνα, Φιλοσοφία στο Παρίσι, και τελικά γίνεται διευθυντής της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδας! Αυτό από μόνο του δεν λέει πολλά, έχουμε άπειρα εντυπωσιακά δείγματα κοινωνικής κινητικότητας. Το ενδιαφέρον βρίσκεται αλλού.

Όταν η ατέρμων μελέτη του νεαρού μας τόν απομακρύνει από την Εκκλησία και τόν ωθεί να οργανωθεί στην ανανεωτική Αριστερά, ο (δεξιός!) ιερέας πατέρας τού παρέχει εκπλήσσουσα ελευθερία: «Είναι καλό παιδί ο Σταύρος, θα βρει τον δρόμο του»… (Τη δεκαετία του 70 αυτά!). Διατηρώ σοβαρότατες αντιρρήσεις για το αν θα επεδείκνυαν την ίδια άνεση και ευρύτητα πνεύματος άθεοι και αριστεροί ‘διαφωτιστές’ που, για παράδειγμα, θα ανακάλυπταν τον γιό τους να διαβάζει Θεολογία και να κάνει παρέα με μοναχούς!

Ίσως κάποιοι να εκπλαγούν, αλλά είναι αλήθεια: ο εκκλησιαστικός χώρος κινείται τολμηρότερα από τον ιδεολογικά εκκοσμικευμένο! Ψυχίατροι και ψυχολόγοι διδάσκουν συστηματικά κληρικούς στο Πρόγραμμα Ποιμαντικής Επιμόρφωσης, το οποίο οργάνωσε η Αρχιεπισκοπή Αθηνών και επεκτάθηκε σε πολλές Μητροπόλεις, εδώ και δέκα χρόνια. Σπάνια, όμως, θα συναντήσετε το αντίστροφο, μια εκπαιδευτική ομιλία προς ειδικούς ψυχικής υγείας (σε νοσοκομεία και άλλους φορείς) πάνω στις σχέσεις Ψυχιατρικής και Θρησκείας.

Μια από τις μεγαλύτερες απολαύσεις είναι να βλέπεις την αποσταθεροποίηση την οποία προκαλεί η ανατροπή στερεοτύπων. Στελέχη της Εκκλησίας μαθητεύουν πάνω στην εποχή μας, όμως άνθρωποι της Επιστήμης δεν καταδέχονται να μάθουν κάτι για την άλλη πλευρά. Οι Θεολογικές Σχολές και οι Εκκλησιαστικές Ακαδημίες διδάσκουν από δεκαετίες μαθήματα Ψυχολογίας και Ψυχιατρικής στους υποψήφιους θεολόγους και κληρικούς. Αλλά κανένα από τα Πανεπιστημιακά Τμήματα Ψυχολογίας στη χώρα μας δεν έχει καταδεχθεί να περιλάβει μέχρι τώρα ένα μάθημα για τον ευρέως ανεπτυγμένο κλάδο της Ψυχολογίας της Θρησκείας, που παρουσιάζει τόσο ενδιαφέρον σε μια εποχή διεθνούς αναζωπύρωσης του θρησκευτικού φαινομένου…

Τα παραδείγματα αυτά δεν συνιστούν κακοπιστία, αλλά προκατάληψη. Τόσο εκτεταμένη, όμως, ώστε είμαι βέβαιος πως οι πανεπιστημιακοί μας καθηγητές Ψυχολογίας ούτε καν γνωρίζουν πως υπάρχει η Διεθνής Εταιρεία Ψυχολογίας της Θρησκείας, η οποία μάλιστα από το 2011 έως το 2015 είχε πρόεδρο Έλληνα!

*

Όποιος ενοχληθεί από το κείμενο αυτό, ότι δήθεν υπερασπίζομαι την Εκκλησία, δεν κατάλαβε τίποτε. Για την αλήθεια μάχομαι. Θέμα ιδιοσυγκρασίας.

Αν και όχι όσο θα ήθελα, αν και όχι όσο επιβάλλουν οι καιροί, σιωπηρά και σε πείσμα των στερεότυπων η Εκκλησία αλλάζει. Θα ευχόμουν να μπορώ να διαπιστώσω το ίδιο και για την εκκοσμικευμένη πλευρά της κοινωνίας μας.

Πηγή: huffingtonpost.gr